

HANDREIKING NIEUWE VRIJESCHOLEN

INKIJKEXEMPLAAR

TUSSEN IDEALISME & REALISME

STAPPENPLAN EN RICHTLIJNEN
VOOR HET OPRICHTEN VAN EEN VRIJESCHOOL

Copyright © 2022 Vereniging van vrijescholen
Tweede druk januari 2022

Diederichslaan 25
3971 PA Driebergen

Deze handreiking kan besteld worden via het
secretariaat van de Vereniging van vrijescholen.

Tel: +31 (0)343 536 060
E-mail: vereniging@vrijescholen.nl

www.vrijescholen.nl

INHOUDSOPGAVE

LEESWIJZER	4
Over de handreiking	4
Over de oprichtingsfasen- en routes	4
INLEIDING	5
Toenemende belangstelling	5
Initiatiefgroepen & de Vereniging van vrijescholen	6
Over vrijeschoolonderwijs	7
INITIATIEFFASE	8
Wilskracht & zakelijkheid	8
Beschrijving initiatieffase	8
Optie 1. Een nieuwe school stichten	13
Optie 2. Starten als dependance van bestaande vrijeschool	17
Optie 3. Starten onder regulier bestuur	19
Optie: Tienercollege	23
Andere mogelijkheden	23
PLANNINGSFASE	24
Wat & hoe?	24
Praktische voorbereiding	26
Financien	29
REALISATIEFASE	30
Overname taken & afronding	30
Lidmaatschap Vereniging van vrijescholen	30
BIJLAGE 1: WEBLINKS	33
BIJLAGE 2: PROGNOSEBEREKENING & STICHTINGSNORM	34

OVER DE HANDREIKING

Deze handreiking geeft u inzicht in de haalbaarheid van bepaalde wensen van de betrokkenen bij initiatiefgroepen voor vrijeschoolonderwijs en in wat er komt kijken bij het oprichten van een vrijeschool. Het document is gebaseerd op ervaringen van vrijescholen met rijksbekostiging en is ook bedoeld voor deze doelgroep.

De handreiking is een richtlijn, geen verplicht stappenplan. Ieder initiatief is anders, iedere initiatiefgroep heeft zijn eigen specifieke kwaliteiten, iedere situatie is anders door regionale en gemeentelijke verschillen. Doe uw voordeel met de inhoud van de handreiking: het document vat samen wat andere initiatiefgroepen en scholen hebben geleerd van hun traject.

Deze handreiking is in 2018 opgesteld door de *Werkgroep nieuwe initiatieven* van de Vereniging van vrijescholen (verder: de Vereniging) en in 2022 herzien door Maaïke van Gelder (directeur bij de Vereniging) en Nicoline Vink (coördinator vrijeschoolinitiatieven). De handreiking is een werkdocument, wat betekent dat regelmatig gekeken zal worden of de informatie nog correct en actueel is en/of aangevuld kan worden. Uw op- en aanmerkingen ontvangen wij graag via maaïkevangelder@vrijescholen.nl.

OVER DE OPRICHTINGSFASSEN EN -ROUTES

Het document is opgedeeld in de drie fasen die een initiatief in het algemeen zal doorlopen. Gemiddeld beslaat de periode van het begin van een initiatief tot aan het ontvangen van de eerste leerlingen en lessen zo'n vijf jaar, maar dit kan variëren.

In de **inleiding** van de handreiking leest u over de toenemende belangstelling voor vrijeschoolonderwijs, over de Vereniging en over vrijeschoolonderwijs.

Daarna onderscheiden we een aantal fasen in de aanloop naar de oprichting van een nieuwe vrijeschool:

De eerste fase is de **initiatieffase**, waarin wordt onderzocht of de wens om een vrijeschool te starten haalbaar is. De Vereniging heeft als streven om initiatieven zich te laten doorontwikkelen tot een volledige school.

We beschrijven vier verschillende routes uit de praktijk om een vrijeschool te starten:

1. stichten nieuwe school via een aanvraag bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (voortaan: DUO);
2. starten als dependance van een bestaande vrijeschool;
3. starten onder regulier bestuur, als afdeling/leerlijn van een bestaande school;
4. het oprichten van een tienercollege.

Vervolgens gaat het in de **planningsfase** om het 'wat' en 'hoe' van een vrijeschoolinitiatief. De betrokkenen werken aan het verwezenlijken van hun wensen en plannen. Ook praktische kanten als afspraken rond samenwerking, rolverdeling en financiën komen aan de orde.

In de **realisatiefase** gaat de school officieel van start. In deze fase zijn onder meer van belang: het uitvoeren en regelen van allerlei praktische zaken, de afronding van taken van de initiatiefgroep en het (aspirant-)lidmaatschap van de Vereniging.